

Indonesische politieke federatie opgericht, de *Gaboengan Politik Indonesia* oftewel de *Gapi*; oprichters waren, behalve de *Parindra*, de *Gerindo* (de meer 'socialistische' nationalistische partij), de *Partai Sarekat Islam Indonesia*, de *PSII*, en twee regionale partijen: de *Persatoean Minahassa* (het Minahassa-Verbond) en de *Pasoendan* (de organisatie der Soendanezen); de katholieke partij, de *Persatoean Politik Katholik Indonesia*, de *PPKI*, was spoedig tot de *Gapi* toegetreden. De leiding van de *Gapi* was toevertrouwd aan een centraal secretariaat, gevormd door vertegenwoordigers van de *Parindra*, de *Gerindo* en de *PSII*, respectievelijk Thamrin, Sjarifoeddin en Abikoesno. De *Gapi* had vervolgens in september na een vergadering te Batavia (als 'Djakarta' aangeduid) een manifest uitgegeven waarin de deelnemende organisaties hadden verklaard dat zij voortaan niet zelfstandig maar louter in *Gapi*-verband actie zouden voeren; ook was in dat manifest het eerste doel van de actie aangegeven: 'dat er behoort te worden ingesteld een regering met een parlement dat gekozen wordt uit en door het volk' (rechtstreekse verkiezingen dus met veel meer kiezers) 'en een regering die verantwoordelijk is aan dat parlement' (hetgeen het einde zou betekenen van de overheersende positie van de gouverneur-generaal en dus van Nederland). Vrijwel de gehele inheemse pers alsmede de organisatie van de inheemse studenten en de federatie van vakbonden van inheems gouvernementspersoneel hadden zich onmiddellijk achter de *Gapi* geschaard en haar leus: '*Indonesia berparlemen!*' ('een parlement voor Indonesië!') overgenomen. Eind december was vervolgens in Batavia met medewerking van een nieuwe federatie van alle jeugdorganisaties, nationalistische zowel als Islamietische, een Volkscongres gehouden waar de rood-witte vlag als 'eenheidsvlag' en het *Indonesia Raya* als 'eenheidslied' waren aanvaard – wij haalden in hoofdstuk 7 de uitspraak aan van van Starckenborghs Adviseur voor inlandse zaken, dr. G. F. Pijper: 'Nimmer in de geschiedenis der inheemse politieke beweging is de eenheid zo groot geweest als nu.'

Voor wij nu gaan weergeven, welke actie de *Gapi* na de Meidagen van '40 ontplooidde, willen wij onderstrepen dat die actie deel bleef van een streven der Indonesiërs om ook op niet-politieke terreinen moderne organisaties op te richten en dat zij al vóór de Meidagen door het gouvernement werd tegengegaan.

Wat het eerste betreft: in de periode mei '40–december '41 werden tal van nieuwe vakbonden opgericht en ook de jeugdbeweging, de vrouwenbeweging en de onder de Grote Islamietische Raad voor Indonesië, de *Madjilisoel Islamil a'laa Indonesia* (de *Miai*), ressorterende organisaties ontwikkelden zich verder.